

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ВЗАЄМОДІЇ СТАРТАПІВ З ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИМИ КОРПОРАЦІЯМИ

За сучасних умов, співпраця стартапів та транснаціональних корпорацій є активною та відіграє вагомую роль у формуванні для ТНК - інноваційного лідерства, а для стартапів - можливості успішної реалізації стартап проекту. Інтереси стартапів та ТНК часто збігаються. Корпорації вбачають свої переваги у: доступі до зовнішніх інновацій; співпраці з інноваційними постачальниками; клієнтоорієнтованості та персоналізації; розвитку підприємницького духу та гнучкості з точки зору функціонування компанії, її корпоративної культури; швидкому орієнтуванні у питаннях розвитку ринку; можливостях генерування нових джерел прибутку та відкритті нових бізнес-моделей.

Стартапи вбачають свої переваги від співпраці з ТНК у наступному: можливостях отримання прибутку, не зважаючи на зовнішні джерела капіталу (61,7% стартапів, згаданих у The Wall Street Journal, оцінка ринкової вартості яких перевищує 1 млрд дол США, отримали фінансову підтримку щонайменше від однієї корпорації) [1]; історії успіху для майбутніх продажів та довіру споживачів; масштабованій базі споживачів (наприклад, компанія Coca-Cola пропонує стартаперам простий спосіб залучення клієнтів, оскільки вона володіє, наприклад, величезним парком вантажних автомобілів); безпечній інтернаціоналізації (ТНК створює умови для поширення на міжнародному/ глобальному ринку товарів чи послуг, що пропонує стартап); привабливих каналах роздрібних послуг (особливо в B2B секторі ТНК можуть виступати у якості гаранта працездатності бізнес моделі стартапу, його продуктів та послуг); доступу до нових матеріальних активів, до ресурсів ТНК; досвіду роботи корпорацій, як наставництва для стартапу.

Так, ТНК приймають активну участь у підтримці стартап діяльності, наприклад, як спонсор для стартапів на різних стадіях їх розвитку. Відомими ТНК, що надають свою підтримку стартапам є Facebook, Nespresso (Nestlé), Coca-Cola, які є спонсорами масштабного заходу - Web-Summit. Google також є спонсором для стартап-конкурсу - Startup Weekend, що визнаний у всьому світі. Ford (General Motors), MasterCard та Walmart - спонсори Disrupt SF Hackathon.

Крім спонсорства ТНК, використовують і інший спосіб підтримки, як створення спеціальних стартап програм. Так, AWS (Activate), Microsoft (BizSpark), BNP Paribas (Offre Starter), Enel (Enel for Startups), Google (Google for entrepreneurs) та Lloyds Bank (Business Account for Startups). Для фінансування стартапів, значна кількість корпорацій використовують корпоративний венчурний капітал, з цією метою корпорації створюють спеціалізовані венчурні фонди, які спрямовані на інвестування в стартапи, власні венчурні фонди мають: Samsung – Samsung Ventures, Ping An Insurance Group – Ping An Ventures, Google – Google Ventures, BMW Group – BMW iVentures, Walt Disney – Steamboat Ventures. Корпорації також створюють корпоративні акселератори: AT&T Aspire Accelerator, Budweiser Dream Brewery, Cisco Entrepreneurs in Residence, Citi Ventures Accelerator, The Bridge by Coca-Cola, Google's Launchpad Accelerator, IBM Alpha Zone Accelerator, Disney Accelerator, Kickstart [2].

Для порівняння, в Україні, сьогодні функціонує 10 акселераторів та провайдерів інновацій та близько 30 венчурних фондів, у той час, як, наприклад у Великобританії – 192 акселератора, 158 інкубаторів та близько 300 венчурних фондів.

Крім підтримки зовнішніх стартапів, корпорації генерують стартапи в середині своєї структури – внутрішні фабрики стартапів. В середині ТНК створювати новий проект відносно легко, оскільки у внутрішнього стартапу відразу є доступ до якісних ресурсів у достатній кількості, а також хоча б один великий замовник - материнська компанія. Проте, методи управління такими проектами у середині компанії суттєво відрізнятимуться від традиційних для неї і це необхідно враховувати.

Взаємодія ТНК та стартапів набуває все більшого значення з кожним роком, оскільки підтримка стартапів є ключовим фактором успішності корпорацій та загального науково-технічного прогресу суспільства. Загалом, кожна десята глобальна корпорація зі списку The Global 2000 одночасно працює відразу з 50 стартапами. Однак, це верхня межа: в середньому велика корпорація розробляє від п'яти до 25 проектів на рік [3, 4].

Література:

1. The Wall Street Journal URL: <https://wsj.com>
2. 15 Corporate Accelerators Giving Startups A Boost URL: <https://tech.co/news/corporate-accelerators-startups-2017-08>
3. The National Venture Capital Association (NVCA) URL: <https://nvca.org/>
4. The Global 2000 URL: <https://www.forbes.com/lists/global2000/#6f9ca22e5ac0>